

POZLACENÁ REGULE UBO

Komentáře / Daniel Weinhold

4 min. / 21. 6. 2021

Zase ty zkratky. Tak jako byl rok 2018 rokem GDPR, je letošek rokem UBO. Aspoň pro ty, kdo mají v podnicích na starosti hypertrofující odvětví *compliance* a vše, co má co do činění se souladem s novými požadavky regulace. A podobně jako GDPR vlastně vůbec před třemi lety nebylo takovou revoluční novinkou, za kterou se pokládalo, protože podobná úprava osobních údajů platila již předtím, také UBO (*ultimate beneficial owner*) není nic až tak nového. Anglická zkratka označení skutečného majitele nyní vyvolala horečné aktivity ne proto, že by povinnost zjišťování a zápisu skutečného majitele korporací dosud neplatila, ale proto, že novým zákonem účinným od letošního 1. června přibyly vedle publicity údajů i poměrně drastické sankce za neplnění. A to nejen až půlmilionová pokuta, ale hlavně i ztráta hlasovacích práv a práva na dividendu.

**BÝVÁ ZVYKEM NEDOMYŠLENOST REGULACE
PŘIPISOVAT BRUSELU A NAOPAK CHVÁLIT ZLATÉ
ČESKÉ RUČIČKY. ANI EVIDENCE UBO NENÍ
ČESKÝ VYNÁLEZ. ČESKÝ ZÁKONODÁRCE VŠAK
VYUŽIL MOŽNOST ÚPRAVU JEŠTĚ ZPŘÍSNIT.**

Už přes dva roky pro většinu těch, kteří mají zapsat svého UBO, tato povinnost platila – nejde o žádné UFO vznášející se nově ze šera fantasijských představ. Plnění povinnosti ale při absenci sankcí bylo spíše laxní, i proto ten kvapík až v těchto dnech. Zbystřit přitom musí většinou i ti, kteří svého UBO podle předchozí právní úpravy poctivě zapsali. Tak třeba někdo žádného skutečného UBO (v češtině se nabízí půvabný pleonasmus: *skutečného* skutečného majitele) nemá – a takových je řada, zejména u mezinárodních korporací, jestliže úplně nahoře ve skupinové struktuře je veřejně obchodovaná společnost s velkým rozptylem vlastnictví akcií, kde nikdo nemá žádný velký, rozhodující podíl. Doposud v takovém případě zapisovali, jako jakéhosi náhradního UBO, členy svého

vlastního statutárního orgánu – tedy jednatele a členy představenstev české společnosti. Nově ale musí zapisovat vrcholné vedení nejvýše postavené společnosti ve struktuře. Zpravidla tedy špičkové zahraniční manažery – big bosses, kteří často mohou mít problém vůbec najít Česko na mapě, natož pochopit taje naší podivné regulatoriky. A tím méně porozumět, proč musí dávat k zápisu i své soukromé adresy (i když se nezveřejňují, zapsat se musí) či posílat kopie pasů. A pak ještě hlídat každou změnu! Protože i ta se musí do české evidence skutečných majitelů promítnout.

Hloubavější adresáti právní normy (jak právní teorie označuje prostý lid v byznysu) si mohou klást otázku, k čemu je toto cvičení vůbec dobré. (Tedy, pokud je neotupilo již GDPR a další plody regulatorní invence, a nerezignovali na další každé hloubání.) Tam, kde existuje skutečný skutečný majitel, to možná ještě smysl dává. Je třeba najít a zveřejnit, do čích kapes doputuje výdělek, zvláště když se významná část ekonomiky točí ve veřejných zakázkách, dotacích a dalších ne-až-zas-tak tržních postupech. Tam, kde však skutečný UBO není – k čemu je dobré zapisovat manažery, které si většinou beztak každý může zjistit z jiných veřejných rejstříků či zdrojů? Jen snad kvůli tomu, aby v evidenci nebylo žádné prázdné políčko?

Bývá zvykem kdejakou hloupost či nedomyšlenost regulace připisovat Bruselu, a naopak chválit zlaté české ručičky. Ano, ani evidence UBO není český vynález, ale jde o promítnutí evropských směrnic (těch je dokonce celý seriál, zatím poslední AML směrnice má číslo šest). Ale zatímco směrnice jako taková má pro veřejně obchodované akcie s velkým vlastnickým rozptylem výjimku, český zákonodárce využil možnost úpravu ještě zpřísnit. I proto v mezinárodních korporacích údivem zvedají obočí (a nad ním si možná klepají prstem), když jim vysvětlujeme novou českou úpravu, protože v jiných zemích, kde působí, toto řešit nemusí. Inu, zlaté české ručičky ... (ne nadarmo se lokálnímu „vylepšování“ evropských směrnicevých regulí říká gold-plating, tedy pozlacování).

Autor je partnerem advokátní kanceláře Weinhold Legal.

Ilustrační obrázek je od Marka Studzinskeho z Pixabay

BYZNYS